

бѣжно избухнатъ вътрешно-граждански недоразумения, „Тогава или ще изкаратъ на търгъ нещастния народъ, отслабналъ следъ междуособицитѣ, или ще продадатъ първенството за една паница леща, както Исавъ, ако не бѣде повикана намѣсата на нѣкой силенъ народъ за вѣчно иго вече...“

Но по-важно е друго: усвоили напредничавитѣ идеи на XIX вѣкъ и повисили умственото и нравствено равнище на народа си, взели поука отъ всичко, което е спомогнало на Сърбия и Гърция да утвърдятъ свободата и икономическата си независимостъ, ние трѣбва да отбѣгнемъ всѣко политическо действие, което би ни злопоставило предъ Турция и би забавило постигането на независимостта ни или влошило положението ни. Защо да не изчакаме благоразумно прилагането на обещанитѣ народности правдини и реформирането на Турция чрезъ собственитѣ ѝ сили, вмѣсто да спѣваме това и по такъвъ начинъ да даваме поводъ за намѣса въ турскитѣ работи на великитѣ сили, съ тѣхнитѣ опасни за нашето единство и освобождение намѣрения? Щомъ сами не сме въ състояние да извършимъ сега чудото, не е ли по-тактично и по-изгодно да не предизвикваме поне подѣлбата на Турция, което може да бѣде въ интересъ само на враговетѣ ни? Опуртунистъ по опитъ, нѣкогашниятъ възстаникъ Селимински предпочита за дадения моментъ (следъ Кримската война) едно честно споразумение между турци и българи, въ името на новия правовъ редъ въ Турция, възвестенъ подъ гаранция на великитѣ сили. „Не остава нищо друго за турския народъ, освенъ, като напусне своя фанатизъмъ, старитѣ страсти и спомени за миналитѣ произволи, да се сдуши съ християнитѣ, на които да позволи да се ползватъ свободно отъ онова, което имъ принадлежи споредъ Хатихумаюна. Тогава и двата елемента, като единствени истински елементи за съществуването на династията, ще ѝ помогнатъ... Наистина, нѣма нищо по-полезно отъ това, да се премахнатъ ужаснитѣ сцени, да се осигури личната безопасностъ на гражданитѣ, да се изпълни буквално Хатихумаюнътъ и да оставимъ Турция спокойна, щото тя сама да върви по пътя на реформирането си“.

Селимински е билъ, наистина, скептикъ за способността на Турция да упаци цѣлостта си при толкова натискъ отъ вънъ и толкова недоволство отъ вътре; той познава, при